

Tymákov

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Plzeň

Nadmořská výška: 398 m n. m.

Počet obyvatel: 1 047

Adresa URL: www.tymakov.cz

Okres: Plzeň-město

GPS souřadnice: 49.719067N, 13.509822E

První pís. zmínka: 1379 (642 let)

PSČ: 332 01

Historie obce Tymákov

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1379, kdy je uváděna Timakov willa. O původu názvu obce existuje několik domněnek i legend, nejpravděpodobnější verzí však je, že název pochází z osobního jména Týma - tedy Tymákův dvůr.

Do husitských válek Tymákov vlastnila drobná šlechta. V roce 1379 obec držel Jenec z Čachrova, od něž ji v roce 1412 koupil děkan a kapitula pražského kostela. O pět let později ves ještě spolu s Cháchovem a Mokroušemi získal Bohuslav ze Švamberka. Po třech letech však Tymákov opět změnil majitele - v roce 1420 jej získal pan Bohuslav z Rýzenberka. Po pánech z Rýzenberka obec drželi Mikuláši a Bohuchvalovi z Hrádku. V 16. století Tymákov patřil městu Rokycany. V této době zde žilo na 378 obyvatel. Náležet pod Rokycany znamenalo pro každou ves řadu výhod - každý rozmach města se odrazil i na růstu vsí samotných. Bohužel stejně jako dobré musely vsi náležející k Rokycanům snášet s městem i zlé. A tím zlým byly především války. Již na konci 15. století se celá okolní krajina změnila v bitevní pole, když se nedaleko Rokycan utkala vojska Jiřího z Poděbrad s vojsky Strakonické jednoty. Mnoho škod a utrpení napáchala zdejšími městy a vesnicemi také třicetiletá válka, když tudy táhla a ubytovala se stavovská i císařská vojska. Mnoho vsí tak bylo zničeno. Po skončení třicetileté války se celý kraj ještě řadu let vzpamatovával ze všech útrap, kterým byl vystavován.

Postupem času se život ve vsi vrátil do starých kolejí a dokonce zde opět začal růst počet obyvatel.

Významnou událostí bylo také zřízení první školy v roce 1778. Školní budova ale časem začala chátrat, až musela být na počátku 19. století nahrazena budovou novou. V roce 1804 se Tymákova dotkla napoleonské války, když se přímo ve vsi ubytovala část vojáků procházející armády. Ti zde sice nenapáchali žádnou větší škodu, i tak však měla obec s jejich pobytem zde značné náklady. Jinak ale bylo 19. století pro Tymákov, stejně jako pro všechny okolní vsi, obdobím nového rozmachu.

Na život v Tymákově měly vliv také železárny v Sedlci, kam za práci dojížděla řada zdejších mužů.

Ve 20. letech 19. století byla v Tymákově postavena cihelna, o 15 let později tu vznikla také obecní kovárna. Polovina 19. století byla pro všechna panství a obce velice významným obdobím - v této době bylo totiž zrušeno nevolnictví a roku 1850 se obce staly samostatnými správními jednotkami. V roce 1874 byl přes potok v Tymákově postaven zděný most. Na přelomu 19. a 20. století došlo v obci k rozvoji spolkového života - v roce 1897 zde byl založen Spořitelna a záložní spolek, v roce 1904 tu vznikla Dělnická tělocvičná jednota, o tři roky později Sokol. Následovaly Sbor dobrovolných hasičů, Občansko-hospodářská besídka a Divadelní sbor sdružených spolků.

Po válce v obci následovalo období opětovného rozvoje. Rozvíjela se zemědělská výroba, stavěly se nové domy ...

Tymákov je obcí s velice dlouhou a bohatou historií, mající před sebou jistě světlou budoucnost.

Tělovýchova a sport v Tymákově bude v roce 2004 slavit 100 let trvání.

Tělovýchovu a sport v naší obci datujeme od roku 1904, kdy jako čtvrtý spolek byla založena DTJ. Dalším spolkem s tělocvičným zaměřením bylo založení Sokola v roce 1907. Od roku 1919 se datuje založení oddílu házené, kde v soutěžích začalo hrát družstvo žáků ve složení:

brankář Hrdlička Jaroslav

obránci Nálevka Ladislav, Synek František, Kozlík František

útočníci Kesl Václav, Kesl Josef, Bláha Vojtěch

a od roku 1922 se u nás zakládá při DTJ odbor Skautů.

V období první i druhé světové války byla činnost těchto tělocvičných spolků částečně omezena, ale ve druhé světové válce byl Sokol úplně zakázán. V DTJ se mohlo cvičit jen pod dozorem a tak jediné házená pokračovala ve své činnosti za hojné návštěvnosti fanoušků, protože jediné na hřišti se mohli občané shromažďovat a bezpečně si popovídat. Z obou válek se nevrátilo domů dosti občanů, buď přišli o život v boji nebo byli umučeni v koncentračních táborech.

Po skončení druhé světové války v roce 1946 mělo poprvé dojít ke sloučení tělovýchovy, ale pro odpor členů se toto zatím nestalo. Ke sloučení došlo až po XI. Všeobecném sletu, kdy Gottwaldova vláda rozhodla a nařídila sjednocení tělovýchovy - po 45leté činnosti DTJ a 42leté činnosti Sokola.

Sjednocování probíhalo velmi pomalu a bylo řízeno "Státním výborem pro tělovýchovu" až do roku 1957, kdy byl ustaven "Československý svaz tělesné výchovy a sportu" (dále ČSTV), který je jedinou organizací slučující 46 svazů všech odvětví tělovýchovy a sportu.

Pod hlavičkou ČSTV se v naší TJ provádí cvičení, gymnastika, hraje se Česká házená, od roku 1949 Národní házená, máme hokejový oddíl, jezdecký oddíl, šachový oddíl a oddíl stolního tenisu až do roku 1989, kdy se pomalu rozpadají mnohé oddíly a nakonec zůstal v Tymákově jen oddíl všestrannosti a oddíl Národní házené.

8. prosince 1993 byl znovu založen "Sokol Tymákov". Po soudním procesu připadl všechn sportovní majetek, což je hřiště, budova na hřišti i nářadí v sále KD do vlastnictví ČOS Plzeň 1. Je to jistě paradox, když majetek občanů obce Tymákov vysoudí Jednota z Plzně.

Ale nám, sportovcům a cvičencům to moc nevadí, protože s hrstkou nadšenců jak v oddíle všestrannosti, tak i v oddíle Národní házené, tyto oddíly podle dosažených výsledků velmi prosperují. Zjistíte to, když nahlédnete do naší kroniky. Sport ani cvičení se z naší obce nevytratil, což dokazují počty členů. V Sokole je 105 členů a v NH je 96 členů v šesti družstvech, z toho jsou tři mládežnické.

Házená v Tymákově

Házená se začala hrát v naší obci v DTJ již od roku 1919 v nemistrovských soutěžích. Mistrovsky se začalo hrát od roku 1924 s družstvy žáků, dorostenců a mužů. S těmito družstvy se hrálo až do roku 1939. Nejvýš se proboujvalo družstvo mužů, kteří se stali přeborníky III.kraje DTJ.

Za druhé světové války hrála dvě družstva mužů, dvě družstva dorostenců a jedno družstvo žáků. V

roce 1942 bylo založeno družstvo dorostenek. V této době se muži probjovali do Západočeské ligy DTJ a dorostenci skončili v roce 1944 na třetím místě svazového mistrovství DTJ.

Po druhé světové válce, v době slučování tělovýchovy a již pod názvem Česká házená hrála v soutěžích družstva žáků, dorostenců a dorostenek. V roce 1953 se družstvo žen, které vzniklo z družstva dorostenek, po získání přebornice kraje probjovalo do finále Čech v Náchodě. Družstvo dorostenců hrálo na předních místech v kraji. V roce 1959 se po desetileté přestávce ustavilo opět družstvo mužů, a tak byly v soutěžích opět všechny kategorie.

Úspěchy v mužských družstvech

V roce 1964 získali dorostenci pod vedením Vojtěcha Bláhy na přeboru Čech v Turnově bronzové medaile.

V roce 1970 vybojovalo družstvo starších žáků, které vedli společně p. Josef Sedlák s trenérem p.

Františkem Mencem, na "Přeboru republiky 1970" v Miroslavi poprvé v historii házené u nás titul přeborníka a zlaté medaile.

V roce 1973 družstvo dorostenců pod vedením p. Josefa Šefla a p. Frantička Mence na "Přeboru republiky 1973" v Mostě opět vyhrálo a přivezlo zlaté medaile.

V roce 1991 družstvo mladších žáků pod vedením p. Jiřího Kříže a s trenéry Josefem Šeflem a Františkem Špackem vybojovalo na "Přeboru ČR 1991" v Jihlavě zase zlaté medaile za 1. místo.

V roce 1994 téměř ve stejné sestavě, ale již v kategorii starších žáků a pod vedením p. Jiřího Kříže a Františka Špacka a s trenérem Františkem Mencem se hoši vrátili z "Mistrovství ČR 1994" v Bakově nad Jizerou opět se zlatými medailemi.

Rok 1997 - mužstvo dorostenců pod vedením p. Iva Šefla s trenérem p. ing. Pavlem Šrailem vítězí v Oblastním přeboru a na "Mistrovství ČR" v Dluhonicích získává stříbrné medaile.

V roce 1999 opět ti samí hoši ve stejné kategorii i pod stejným vedením, ale ještě s p. Josefem Axamitem, získávají opět stříbrné medaile na "Mistrovství ČR" v Nýřanech.

V roce 1991 se do družstva mužů začali vracet hráči, kteří hostovali v prvotní oddílech Západočeského regionu. V sezóně 1993 - 1994 hráli muži pod vedením p. Bohumila Hrušky, p. Miroslava Kuglera a s trenérem p. Milanem Kepkou a postoupili - poprvé v historii Tymákovské házené - do soutěže v I. lize. Po jedné sezóně v I. lize sestoupili muži s trenérem panem Františkem Mencem a s vedoucím p. Ladislavem Hrdličkou jun. do II. ligy a po jedné sezóně v této soutěži postupují v roce 1997 opět do I. ligy. Po jednoletém vystupování v I. lize muži opět sestupují do II. ligy a zde až do konce sezóny 2000-2001 figurují na předních místech. Po vítězství v této soutěži se v sezóně 2001 - 2002 družstvo opět probjoává do soutěže v I. lize a zde muži setrvávají i v sezóně 2002 - 2003. Družstvo vede p. Ivo Šefl a trenérem je p. ing. Pavel Šrail sen..

V červnu 2001 na "Finále poháru" v Novém Městě nad Metují se mladší žáci pod vedením p. Jaroslava Kokošky a s trenérem p. Jindřichem Plocarem vrátili se stříbrnými medailemi za druhé místo.

Úspěchy v ženských družstvech

V roce 1983 bylo ustaveno družstvo žaček, které hrálo pod vedením p. Vlasty Veselého a s trenérkou Ivanou Hrdličkovou a dosáhlo těchto úspěchů:

V roce 1986 páté místo na "Přeboru ČSSR" ve Veselí nad Moravou, v roce 1987 čtvrté místo na "Přeboru ČSSR" ve Staré Vsi. V roce 1988 v kategorii dorostenky s trenérem p. Františkem Mencem a vedoucím p. Vlastou Veselým uhrála děvčata čtvrté místo na "Přeboru ČSSR" v Přerově - Žeravicích.

V roce 1991, již v kategorii ženy, pod vedením p. Vlasty Veselého a s trenérem p. Františkem Mencem

nepostoupily z druhého místa na kvalifikaci o I. ligu hranou v Čakovicích. Poté některé hráčky odešly hrát do prvoligových Litic. V sezóně 1993 - 1994 se znovu ustavuje družstvo dorostenek, které pak v kategorii žen a pod vedením p. ing. Vlastimila Šmolíka a s trenéry p. Václavem Šrailem a p. Vladimírem Šmídem sehrály v sezóně 1997 - 1998 kvalifikaci o postup do I. ligy v Novém Městě nad Metují, ale z pátého místa nepostoupily. A nyní nadchází období největších úspěchů naší ženské složky:- v sezóně 1999 - 2000 vyhrávají ženy Oblastní přebor se 40 body a postupují do kvalifikace o účast v I. lize Národní házené, která se hraje ve Vítkovicích a naše družstvo žen pod vedením ing. Vlasty Šmolíka a s trenérem p. Vladimírem Šmídem z druhého místa postupuje do I. ligy, kde hraje v sezónách 2000 - 2001 a 2001 - 2002. V I. lize bude hrát družstvo žen i v sezóně 2002 - 2003. Je to v historii ženské házené v Tymákově největší úspěch.

Bylo uspořádáno také několik memoriálů k uctění památky zakládajících členů házené v Tymákově. Od roku 1931 memoriál Františka Kokošky, od roku 1960 memoriál Jaroslava Hrdličky, od roku 1964 memoriál Ladislava Nálevky a Jaroslava Nového, od roku 1982 probíhá memoriál Vojtěcha Bláhy. K osmdesátému výročí trvání házené v Tymákově byli SNH odměněni ti členové a funkcionáři:

vzorný rozhodčí - Miloslav Černý a Josef Kříž

vzorný trenér - František Menc sen.

vzorný funkcionář - Vojtěch Kantner, Bohumil Vostrý, Jaroslav Hrdlička, František Menc

Zveme tímto zájemce o Národní házenou na mistrovské zápasy v soutěžích I. ligy mužů a žen, protože jen ve třech obcích v České republice mají sportovci zastoupení v prvoligových mužských i ženských kategoriích.

Těšíme se na shledání u nás v Tymákově.

Použitá literatura: Doc.PhDr. Jana Janusová, CSc. Tymákov - Obec pod přemyslovským hradem. Plzeň 1991

